

نارونه

نشریه آموزشی، علمی و خبری سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم

از هیئت‌مدته ۱۳۹۷ - شماره سوم

آب‌چکانها...

کاشت بیش از
دو میلیون و ۱۵۰ هزار
بوته گل فوسیلی
در طرح آسایشی تقابل از بهار

استاندارقم:

توسعه فضای سبز راهکاری موثر در مقابله با گردوغبار

توسعه فضای سبز شهر تنها منحصر به پارک ها و بوستان ها نیست، یکی از شاخصه های مهم ارتقا سراسر فضای سبز را می توان بوستان های جنگلی و نیز کمربند سبز برشمرد که نقش موثری در بهبود کیفیت هوای شهر دارد، احداث کمربند سبز و واگذاری پارک ها و بوستان های جنگلی به شهرداری یکی از اقداماتی است که علاوه بر شهرداری سازمان های دیگری نیز در آن دخیل هستند.

مشارکت با شهرداری برای توسعه فضای سبز شهر

به گفته سید محمد تقی سجادی مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان بایان اینکه در بحث کمربند سبز متولی اصلی شهرداری است اظهار داشت: بعد از تصویب و ابلاغ قانون هوای پاک در قالب کمربند سبز باید با محوریت شهرداری اجرا شود در این مسیر شرکت آب منطقه ای در تامین آب، منابع طبیعی عهده دار تامین نهال و محیط زیست به عنوان متولی اصلی نظارت ایفای نقش می کنند.

وی برون سپاری پارک ها به عنوان یکی از اشتراکات کاری منابع طبیعی و شهرداری برشمرد و افزود: این موضوع در دست اقدام است که به شکل قراردادهای پیگیری می شود تا پارک های جنگلی در اختیار شهرداری قرار گیرد.

سجادی بایان اینکه در ساخت کمربند سبز باید باندی به عرض بیش از ۳۰ متر اطراف کمربندی از میدان شهر قائم به سمت شاه جمال (ضلع بیرونی بزرگراه امام علی (ع)) اجرایی شود خاطر نشان کرد: بخش هایی از این طرح تاکنون اجرایی شده است. به گفته مدیر کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان، در واگذاری پارک های جنگلی به شهرداری نیز بر اساس بندج ماده ۱۴۷ قانون برنامه پنجم تا اسفند سال گذشته بوستان علوی ۳۸ هکتار، غرب نیروگاه حرارتی ۲۴۰ هکتار، شرق نیروگاه ۲۷۰ هکتار، بوستان ثامن ۴۳۵ هکتار، بوستان غدیر ۷۰ هکتار، باید به شهرداری که متولی اصلی است واگذار شود البته بخش خصوصی هم برای برخی از این طرح ها اعلام آمادگی کرده است.

گردوغبار مهمان ناخوانده سال های اخیر در استان های مختلف است و قم نیز غم این که منشا عمده گردوغبار هایش داخلی است اما از این معضل در امان نمانده، همین موضوع سبب شده تا مسئولان بیش از پیش به راه های مقابله ای با این مشکل توجه کنند. از آنجا که بنابه گفته کارشناسان یکی از مهمترین راهکارهای مقابله ای با این معضل توسعه فضای سبز است و وظیفه مهمی متوجه شهرداری ها می شود.

سید مهدی صادقی استاندار قم مقابله با پدیده گردوغبار را نیازمند همت، همفکری و هماهنگی همه دستگاه های اجرایی می داند که در این مسیر باید تکالیف دستگاه ها مشخص شود. به گفته وی، امروز همه مردم و مسئولان باید نسبت به وضعیت خشکسالی در استان قم توجه جدی داشته و برای برطرف کردن مشکلات پیرامون همت و تلاش مضاعف داشته باشند.

صادقی بایان اینکه در جهت مقابله با پدیده گردوغبار دستگاه های اجرایی نباید جدای از هم حرکت کنند، اظهار داشت: باید با تکیه بر قوانین و مصوبات حمایتی در حوزه محیط زیست و بنابر مقتضیات استان، راهکارهای علمی و عملیاتی برای مقابله با معضل گردوغبار تدوین شود.

نقش انکارناپذیر شهرداری در مقابله با معضل گردوغبار

توجهی مدیر کل حفاظت محیط زیست نیز بر ضرورت همگرایی و هم افزایی دستگاه های اجرایی در این جهت تأکید دارد و می گوید: وظایف و تکالیف دستگاه هادر قوانین برنامه ششم، هوای پاک و مقابله با گردوغبار مشخص شده است و باید با جدیت پیگیری شود. وی توسعه فضای سبز در اطراف شهر قم به ویژه در کانون های گردوغبار را یکی از مهمترین راهکارها برای کاهش و جلوگیری از توسعه این پدیده عنوان می کند و ادامه می دهد: شهرداری قم باید با مشارکت دستگاه های ذیربط نسبت به کاشت و نگهداری از گونه های بومی به صورت منطقه ای و کمربند سبز اقدام کرده و آبرسانی را به وسیله پساب تصفیه شده انجام دهد.

لزوم مشارکت شهروندان در توسعه و نگهداری فضای سبز شهر

ابوالفضل مهدی نیا
معاون فنی و نظارت
سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری

توسعه شهری و زندگی شهرنشینی با مدرنیته و صنعتی شدن خود آسیب های زیادی را برای بشر به همراه داشته که راه گریزی از آن نبوده است. پس از انقلاب صنعتی و تغییر ساختار وضعیت، جامعه کشاورزی به جامعه صنعتی تغییر شکل داد و به تبع آن بارشده بی رویه زندگی شهرنشینی و نیازهای اقتصادی و اجتماعی شهرنشینی، تعادل اکولوژی یک شهرها از بین رفت و باعث افزایش آلودگی های زیست محیطی شد علاوه بر اینکه فاصله گرفتن از طبیعت و تغییر سیما و منظر محیط زندگی مخاطرات روحی و روانی خود را در پی داشت. از همین رو فضای سبز شهری به عنوان عامل مهم و غیر قابل انکار در کنترل آلودگی و بهبود سیما و منظر در توسعه شهری و شهرسازی مدنظر قرار گرفت و در حال حاضر اهمیت خاصی داشته و دولتهای مختلف سالانه هزینه زیادی برای توسعه و نگهداری فضای سبز شهرها صرف می کنند تا بتوانند قسمتی از فضای سبز طبیعی از دست رفته را جبران کنند. از آنجا که این هزینه ها از سرمایه ملی یادرآمدهای عمومی تامین می شود در صورت کاهش هزینه های می توان گفت حفظ سرمایه محقق خواهد شد. با توجه به اینکه منابع مالی شهرداری ها معمولا به طور مستقیم از مردم دریافت می شود لذا مشارکت مردم در کاهش هزینه های توسعه و نگهداری فضای سبز در اصل حفظ سرمایه های خودشان است به همین دلیل اهمیت مشارکت شهروندان در اداره امور شهری و بستر سازی برای تحقق آن به عنوان یکی از شاخص های توسعه اجتماعی غیر قابل انکار است و این موضوع در کشورهای توسعه یافته جایگاه ویژه و قابل قبولی دارد.

می توان گفت مشارکت مردم در امور شهری دارای سازوکارها ضرورت ها و پویایی زمینه هایی است که در صورت تحقق آن امکان مشارکت واقعی و هدفمند در جهت بهبود امور پدید می آید که عدم ثبات مدیریت در اتخاذ الگوهای مشارکت هدفمند مانعی در این زمینه است.

مشارکت شهروندی به عنوان یکی از اساسی ترین عوامل دستیابی به اهداف توسعه شهری از اهمیت خاصی برخوردار است هر چه مشارکت مردم بیشتر باشد امکان کسب موفقیت فراهم می شود، شرایط عمومی، توزیع قدرت و بالا رفتن سطح امید به بهبود می یابد، زمینه افزایش تحمل و مدارای اجتماعی را فراهم می کند، باعث کاهش مخالفتها و تنش های اجتماعی می شود و در نهایت الگوهای مشارکتی اعتماد شهروندان به نتایج حاصله را افزایش می دهد.

اکنون بادر نظر گرفتن این موارد می توان گفت توسعه هدفمند و مطلوب فضای سبز و با هزینه کمتر بدون مشارکت شهروندان امکان پذیر نبوده و نتایج مطلوب محقق نخواهد شد. و با توجه به راههای متفاوت جلب مشارکت شهروندی لازم و ضروری است برنامه ریزی و اقدامات لازم در این زمینه انجام شود.

خبرهای کوتاه

احیاء و تعمیر آبنماهای شهر

با اعتبار ۳۰ میلیارد ریالی

رسول شمس با اشاره به اقدامات صورت گرفته در احیاء و تعمیر ۱۸۰ آبنمای سطح شهر اظهار داشت: از این تعداد ۱۴۰ آبنما به دلایل فنی و نبود ایمنی خاموش بودند که از

اواخر سال ۹۴ کار احیاء و تعمیر آن ها آغاز شد. مدیر واحد بهینه سازی و نگهداری و تعمیرات سازمان پارک ها و فضای سبز بایان اینکه ایمن سازی، تعمیر و احیای آبنماها با اعتباری بالغ بر ۳۰ میلیارد ریال در سال جاری در حال انجام شده است گفت تا باقی آبنماها در ۴ گروه دسته بندی شد که بر اساس برنامه ریزی های صورت گرفته آبنماهای گروه اول و دوم شامل مناطق ۶، ۲، ۳ و ۷ در حال انجام است.

شمس با اشاره به اینکه شروع پروژه با اصلاح راه اندازی آبنماهای گروه سوم و چهارم نیز تا اواخر بهمن ماه انجام خواهد شد ادامه داد و آبنمای شاخص بلوار ژانر نیز تا پایان سال تعمیر و اصلاح خواهد شد.

ایجاد مجموعه هیجان تفریحی در بوستان علوی

علی خدیاری از احداث مجموعه هیجان تفریحی در بوستان علوی خبر داد و اظهار داشت تا این مجموعه از ابتدای سال کار خود را آغاز کرده که با پیشرفت فیزیکی ۶۰ درصدی در حال

انجام است و تا خرداد ماه به بهره برداری می رسد. معاون مالی و اعتباری سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری با اشاره به برنامه ریزی های به عمل آمدن برای پروژه های سال جاری اظهار داشت مجموعه گلخانه دائمی همزمان با نوروز به بهره برداری رسید و در حال فعالیت است تا مساحت تفریحی بوستان نیادی تا اواخر اردیبهشت ماه به بهره برداری می رسد.

خدیاری با اشاره به اینکه پارک کبادی پردیسان در بوستان پردیس به بهره برداری رسیده است خاطر نشان کرد پس از بررسی های به عمل آمده چند پارک کبادی در بوستان های شهری پردیسان تا پایان سال اجرایی خواهد شد.

اولویت مصرف پساب تصفیه خانه شهر تامین آب فضای سبز است

احمد حاج حسینی مسگر با اشاره به موضوع تامین آب فضای سبز شهری اظهار داشت: لازم است طرح مطالعاتی برای تعریف الگوی فضای سبز متناسب با اقلیم استان توسط شهرداری انجام شود.

مدیر عامل شرکت آب منطقه ای استان تصریح کرد: در حال حاضر از ۸ میلیون متر مکعب که معادل ۴۰ درصد ظرفیت تصفیه خانه فاضلاب شهر قم است، ۴،۵ میلیون متر مکعب برای فضای سبز شهر اختصاص داده شده است. وی خاطر نشان کرد: علاوه بر تخصیص پساب شهر ۲،۵ میلیون متر مکعب نیز برای فضای سبز منابع طبیعی اطراف شهر در نظر گرفته شده است.

نمره قبولی شورای شهر به خدمات نوروزی شهرداری

نوروز ۹۷ هم از راه رسید و مثل هر سال شهر کریمه اهل بیت (س) پذیرای خیل زائران و مسافرانی شد که یا مقصدشان را قم انتخاب کرده بودند یا ساعاتی پادر این شهر گذاشتند تا سال جدید خود را با زیارت بانوی کرامت آغاز کنند. با پیش بینی های به عمل آمده بر نامه ریزی هادر مدیریت شهری پیش از فرارسیدن سال جدید آغاز و با جدیت دنبال شد.

بنابه گفته پیام جوادیان، ماندگاری مسافر هم در شهر قم در نوروز ۹۷ افزایش یافت بطوری که در روزهای ۲۷ اسفند ماه ۲۸،۴۹۹ اسفند ۲۹،۱۰۵ اسفند ۳۰، ۱۸ فروردین ۳۴۳۱، ۲ فروردین ۳۳۷۹، ۳ فروردین ۲۸۵۳، ۴ فروردین ۲۹۲۱، ۵ فروردین ۲۴۰۵، ۶ فروردین ۷،۲۵۶۹، ۷ فروردین ۸،۳۵۳۶، ۸ فروردین ۹،۲۷۸۳، ۹ فروردین ۱۰،۲۹۴۸، ۱۰ فروردین ۱۱،۲۹۳۷، ۱۱ فروردین ۱۲،۲۰۳۹، ۱۲ فروردین ۱۳ و ۱۳ فروردین ۷۹۶ تخته چادر در کمپینگ های شهر استقرار داشتند.

مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری با بیان اینکه به جز کمپینگ ها از ۳۰۹ بوستان جز کمپینگ ها هیچ چادر خوبی وجود نداشت تصریح کرد: نظارت بر اسکان، فضای سبز، بهینه سازی و نگهداری تعمیرات و... از مهمترین فعالیت های اکیپ های نظارتی در ایام نوروزی بود تا موارد ناایمن احتمالی شناسایی و برطرف شود.

فضای اسکان بیشتری در بوستان ها تعبیه شود

محسن محرری گفت: همه ساله شهرداری محوری ترین دستگاهی است که نقش میزبانی در شهر را بر عهده دارد، که هر ساله این خدمات از لحاظ کمی و کیفی ارتقا یافته است.

عضو شورای اسلامی شهر با بیان اینکه در اسکان نیز تعداد کمپینگ ها افزایش یافته بود و با وجود خدمات مختلف اما باز هم نیاز مندار تقا خدمات برنامه ریزی در این حوزه برای مناسبت های شهری هستیم ادامه داد: در شب های نخست با مشکل کمبود

محل اسکان مواجه بودیم و برخی از نقاط نیز اسکان مناسب نبود از همین رو برای مناسبت های آتی باید برای بهبود شرایط اسکان تلاش شود.

وی به کمبود سرویس های بهداشتی اطراف حرم مطهر اشاره کرد و افزود: با وجود اقدامات صورت گرفته اما امکانات موجود کافی نیست و مجموعه شهرداری و آستانه مقدسه باید مشکل را رفع کنند. در مدیریت پارکینگ ها نیز باید تسلط بیشتری وجود داشته باشد تا در ایام پر تردد شهر با مشکل مواجه نشویم.

استقبال چشمگیر مردم از بوستان ها و پارک های شهری / افزایش مدت

اقامت مسافران در شهر

حسن مالکی نژاد با اشاره به اقدامات شهرداری در ایام نوروز اظهار داشت: در باز دیداز کمپینگ های نوروزی شهر پرسنل شهرداری شرایط مناسبی را برای زائران و مسافران فراهم کرده بودند.

عضو شورای اسلامی شهر قم با اشاره به رضایت نسبی شهروندان از آماده سازی و اقدامات به عمل آمده در بوستان ها و پارکها افزود: شهرداری و سایر نهادها با اقدامات مناسبی که برای مسافران نوروزی در نظر گرفتند توانستند مدت اقامت را افزایش دهند، این

موضوع نشان می دهد اگر امکانات و شرایط مساعد برای زائران فراهم شود مسافران این شهر را هدف سفر قرار می دهند.

وی با بیان اینکه سازمان پارک ها و فضای سبز در مسیر رشد و تحول گام بر میدارد خاطر نشان کرد: بوستان های هدف ویژه روز طبیعت امسال نشان داد که تلاش های زیادی برای بهبود وضع فضای سبز شهر انجام شده است.

احداث دریاچه مصنوعی و ذخیره آب بوستان غدیر

رئیس اداره فضای سبز منطقه هشت از احداث دریاچه مصنوعی در بوستان غدیر خبر داد و گفت: هدف از ایجاد این دریاچه ایجاد فضای تفرجگاهی در این بوستان و نیز ذخیره آب است. مهدی حسینی فرد از آغاز به کار دریاچه

مصنوعی بوستان غدیر خبر داد و تصریح کرد: هدف از ایجاد این دریاچه ذخیره آب و ایجاد فضای تفرجگاهی است که فضای سبز، رستوران، فضای بازی کودکان، پارکینگ، سفره خانه سنتی از جمله امکانات جانبی است که برای این مجموعه برنامه ریزی شده است.

رئیس اداره فضای سبز منطقه هشت خاطر نشان کرد: مطالعات اولیه این طرح انجام شده و در سال جاری فاز اجرایی آن با حضور بخش خصوصی آغاز می شود.

ایجاد ۵ هزار متر باغچه و توسعه ۸ هزار متر مربعی فضای سبز

محمد اندیشمند با بیان اینکه باغچه سازی در منطقه هفت همراه با جدول گذاری همراه است، در واقع در این منطقه پیاده روسازی، جدول گذاری و باغچه سازی به صورت توام انجام می شود افزود: تا پایان سال ۹۶ حدود

۵ هزار متر باغچه طولی در حاشیه معابر خیابان های معلم، ساحلی، باغ راه بهار، بلوار امام موسی صدر، ارم و هفت تیر انجام شد که از این میزان ۳۶۰۰ متر در طرح توسعه بوده است.

رئیس اداره فضای سبز منطقه هفت افزود: با توجه به حجم زیاد بافت فرسوده، تراکم بالای جمعیت و تردد زیاد در این منطقه توسعه فضای سبز ۲ هزار متر مربعی در سال ۹۶ برای منطقه تعریف شده بود که با اقدامات صورت گرفته فراتر از هدف تعیین شده فضای سبز منطقه ۱۸ هزار متر مربع توسعه یافت.

توسعه ۹۶۰۰ متر مربع فضای بوستان های شهری منطقه شش

علی محمدی با اشاره به توسعه ۹۶۰۰ متر مربع بوستان های شهری در منطقه شش اظهار داشت: احداث بوستان بانوان به مساحت ۶ هزار متر مربع یکی از مهمترین پروژه های توسعه ای فضای سبز منطقه در سال گذشته بود.

رئیس اداره فضای سبز منطقه شش افزود: بهسازی ۱۷ هزار متر مربع از بوستان های منطقه و نیز تبدیل ۳۵ هزار متر مربع از بوستان های جنگلی به بوستان های شهری از دیگر اقدامات انجام شده است.

وی با بیان اینکه ۸ قطعه بوستانی به مساحت ۱۱ هزار و ۲۰۰ متر مربع با اعتبار ۵۰۰ میلیونی برای سال ۹۶ و سال جاری در دستور کار قرار دارد خاطر نشان کرد: از ابتدای سال گذشته ۱۰ هزار متر باغچه طولی ایجاد و نیز ۲۶ هزار اصله درخت در سطح منطقه کاشته شده است.

پیام جوادیان؛ مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم

تحول چهره فضای سبز در سال ۱۳۹۷

توسعه فضای سبز بهترین جلوه بهسازی و محیط زیست شهری در داخل و حاشیه شهرها است بدان معنا که با برنامه ریزی های بلندمدت و منسجم می توان نقشی موثر و مهم در رفع مشکلات اجتماعی و زیست محیطی شهرها ایفا کرد. به گفته کارشناسان فضای سبز مناسب در همه جای دنیا به عنوان اهرم موثر مهار اثرات سوء ناشی از شهرنشینی شناخته شده است. نقش فضاهای سبز شهری به عنوان عامل تعدیل درجه حرارت، افزایش رطوبت نسبی، تلطیف هوا، جذب گردوغبار و کمک در کاهش بحران های ناشی از انواع آلاینده ها دیگر بر کسی پوشیده نیست؛ منتها پرسش اساسی این است که آیا فضاهای سبز شهری از نظر کمی و کیفی آن طور که باید جدی گرفته می شود؟

به اعتقاد کارشناسان سرانه فضای سبز شهری در اغلب کلانشهرها پایین تر از حدنصاب است و این موضوع یعنی هشدار. هشدار می گوید که می باید دخیل کردن جنگلکاری های بیرون شهری در سرانه فضای سبز درون شهری قابل قبول نیست. از همین رو بود که شهرداری طی دو سال اخیر سبز کردن خیابان های شهر را مورد توجه قرار داد. به طوری که در پایان سال ۹۶ که قم دارای ۲۷۷ بوستان بود اما با گذشت دو سال تعداد بوستان های شهری به عدد ۳۲۰ رسید.

وضعیت ایمن سازی بوستان هادر چه مرحله ای است؟

ایمن سازی بوستان ها و پارک های شهری از جمله طرح هایی بوده از اواخر سال ۹۵ تاکنون مورد توجه بوده و می توان گفت ایمن سازی بوستان ها به طور کامل انجام شده، آنچه از این پروژه باقی مانده تکمیل ایمن سازی آنها تا پایان امسال و تکمیل روشنایی های بوستان ها نیز تا سال آینده تکمیل می شود.

مهمترین و شاخص ترین پروژه های سال جاری سازمان در چه حوزه هایی بوده است؟

در سال جاری بیش از ۲۰۰ پروژه عمرانی فضای سبز مناطق هشتگانه شهر انجام شد علاوه بر آن ۲۵ پروژه سازمان در معاونت خدمات شهری نیز که نیمی از پروژه های این معاونت را شامل می شود تا پایان امسال تکمیل و بهره برداری می شود که از مهمترین آن ها می توان به احداث چاه، فضای سبز در مدارس و مراکز آموزشی، احداث باغ گیاه شناسی، استاندارد سازی، ایمن سازی و تکمیل روشنایی بوستان ها، اجرای شبکه آبیاری قطره ای، احداث ذخایر آب بتنی، احداث ایستگاه پمپاژ، ساماندهی، استاندارد سازی و راه اندازی آبناهای غیر فعال، احداث نیروگاه خورشیدی در مقیاس کوچک، تکمیل تاسیسات خطوط انتقال پساب، توسعه درختکاری حاشیه معابر، ممیزی انرژی تاسیسات و تجهیزات پارک ها و بوستان ها، توسعه و پشتیبانی سیستم جامع نگهداری

کاشته نمی شود و جایگزین آن ها گونه هایی است که نقش موثری در کنترل آلاینده ها دارند.

تامین آب فضای سبز در چه مرحله ای است؟

توسعه شبکه آبیاری آب خام، آبیاری تحت فشار و مدیریت آب از دیگر رویکردهای مهمی است که بودجه ۹۷ به طور ویژه لحاظ شده است، از آنجا که فضای سبز برخی از مناطق با تانکر آبیاری می شود برای کاهش استفاده از تانکر توسعه شبکه آب خام مورد توجه قرار گرفته است. با توجه به ارزشمند بودن آب در قم، یکی از رویکردهای مهم دیگر استفاده از جایگزین منابع آبی مثل پساب است. پساب به عنوان عنصر قابل استفاده برای فضای سبز پایدار شهری محسوب می شود و در حال حاضر ایستگاه ثانویه تصفیه پساب در منطقه یک در حال احداث است. در مرحله اول ۳۰ لیتر در ثانیه مناسب سازی می شود که متناسب با فاکتورهای مناسب برای آبیاری عرصه های جنگلی و در مرحله دوم برای فضای سبز شهری مورد استفاده خواهد بود، این اقدام نیازمند همراهی مجموعه استان است تا نیازمندی فضای سبز به آب چاه کاهش یابد.

سال ۹۷ سرانه فضای سبز چه اندازه افزایش خواهد یافت؟

در توسعه فضای سبز فاکتورهای مهمی چون زمین، نهاده ها، آب بسیار تعیین کننده است. در حال حاضر سرانه

پیام جوادیان مدیر عامل سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم در خصوص اهداف و راه پیش روی سازمان در سال ۹۷ چنین می گوید:

مهمترین اولویت های سال ۹۷ سازمان برای ارتقا فضای سبز پارک ها و بوستان های شهر چیست؟

بالا بردن کیفیت فضای سبز موجود یکی از مسائل مهمی است که باید مورد توجه باشد. در حال حاضر بسیاری از پارک ها فاقد این کیفیت هستند، پارک های جنگلی در شهر وجود دارد که با نصب ست های تندرستی و یا وسایل بازی برای شهروندان کاربرد بیشتری خواهد داشت و همین موضوع ارتقا کیفیت بوستان ها را به دنبال دارد.

در این میان پروژه ای نیز همچون پارک کوهستانی هزار هکتاری زائر است که از میدان مفید، مجموعه باغ پرندگان تا بوستان زائر در خیابان ظهور امتداد دارد که در تلاشیم این بوستان شبیه آبشار تهران، کوه سنگی مشهد یا کوه صفه اصفهان باشد تا شهروندان از آن استفاده کنند و فضای با نشاط و مفرحی در شهر ایجاد کند، در این راستا کمیته ای نیز در شهرداری تشکیل شده است.

علاوه بر مورد گفته شده توسعه فضای سبز در سطح شهر در قالب توسعه درختکاری در حاشیه معابر و خیابان ها نیز در دستور کار است، توسعه فضای سبز در قالب درختکاری حاشیه معابر نقش موثری در شادابی شهر دارد و امیدواریم با این هدف بتوانیم سرانه حجمی فضای سبز شهر را ارتقا دهیم. البته این نکته را یادآور می شوم که در توسعه درختکاری خروج گونه هایی که با اقلیم شهر سنخیت ندارد و یا توقف کاشت آن نیز مورد توجه است، به طور مثال اکالیپتوس و کاج از مواردی است که در شهر

در توسعه درختکاری خروج گونه هایی که با اقلیم شهر سنخیت ندارد و یا توقف کاشت

آن نیز مورد توجه است، به طور مثال اکالیپتوس از مواردی است که در شهر کاشته نمی شود

و جایگزین آن ها گونه هایی است که نقش موثری در کنترل آلاینده ها دارند.

فضای سبز و احداث فضای ورزشی روباز در سطح مناطق بخشی از این پروژه ها است.

همچنین رصد پروژه های فضای سبز بر اساس سیستم کنترل پروژه یکی از اقدامات مهمی بوده که شهرداری برای پیگیری روند اجرای طرح ها مورد توجه دارد که در این زمینه سازمان پارک ها و فضای سبز شهری رتبه برتر در چند دوره کنترل پروژه در بین سازمانهای خدمات شهری را کسب کرده است.

فضای سبز جنگلی و شهری به ۸،۲۰ متر مربع رسیده که تکلیف سازمان این است که سالی ۳ متر مربع افزایش یابد تا طی ۵ سال ۱۵ متر مربع این سرانه را افزایش دهیم. در این مسیر مشکل اصلی زمین است، در حال حاضر هر چه زمین اطراف شهر بوده کاشت درخت داشته ایم حتی در خواست های جدید هم داده شده اگر بحث پساب به طور کامل تخصیص یابد می توانیم افزایش ۳ متر مربع سرانه را در سال را محقق کنیم در غیر این صورت قادر به توسعه به این میزان نخواهیم بود.

درخت دوستی بنشان

درختکاری در ایران دارای پشتوانه‌ای از علایق ملی و سنت تاریخی است، تاریخ نشان می‌دهد که ایرانیان باستان، جشن‌های خاصی داشتند و در این جشن‌ها به درختکاری پرداخته و به خاک و زراعت احترام می‌گذاشتند.

در کشور ما روز درختکاری در ۱۵ اسفند هر سال برگزار می‌شود و مردم با حضور در پارک‌ها، جنگل‌ها و اقصی نقاط شهر اقدام به کاشت نهال‌های جوان می‌کنند. ایرانی‌ها هر سال با کاشت درخت به استقبال سال نورفته و در واقع با این کار نمادین در آستانه بهار زندگی را به زمین بازمی‌گردانند.

راه‌اندازی پویش مردمی «درخت دوستی بنشان» با مشارکت هنرمندان، ورزشکاران و... یکی از اقدامات مهمی است که به این مناسبت انجام می‌شود، در این میان راه‌اندازی کاروان توزیع نهال، انتقال درختان روت باکس شده روی خودروها، تهیه بروشورهای آموزشی از دیگر اقدامات برنامه‌ریزی شده در این مدت است.

در این مدت نهال در مساجد و غرفه‌های بازیافت هم عرضه و برگزار جشن‌ها و مراسمات کوچک درختکاری با مشارکت اقشار مختلف، در هشت منطقه شهری نیز برگزار می‌شود تا همه شهر مشارکتی پررنگ در روز درختکاری داشته باشند، این‌ها علاوه بر ۸ جایگاه توزیع ۷۰ هزار اصله نهالی است که در روز درختکاری نهال به شهروندان اهدامی کنند. مشارکت پررنگ اقشار مختلف مردم اعم از خانواده معزز شهیدای مدافع حرم، نخبگان و دانشگاہیان، طلاب مدارس علمیه، مدارس و مراکز بهزیستی، خانواده پرسنل شهرداری قم، هنرمندان و اصحاب رسانه و ورزشکاران در برنامه‌های روز درختکاری نیز به طور ویژه در دستور کار قرار دارد. در این روز اجرای برنامه‌های فرهنگ شهروندی در مدارس، تهیه محتوای آموزشی ویژه مدارس، حضور گروه‌های هنری و آموزشی در مدارس، هماهنگی برگزاری مراسم زنگ درختکاری در مدارس منتخب ۸ مدرسه در ۸ منطقه و برگزاری نمایشگاه گل و گیاه و گیاهان دارویی در محل دائمی نمایشگاه‌های هم‌انجام می‌شود.

برگزاری مسابقه عکاسی «درخت دوستی» نیز یکی از برنامه‌های جانبی که در کنار جشنواره هنر و طبیعت در دستور کار است.

اجرای ۲۰ پروژه آبرسانی در مناطق هشتگانه

محمد جواد میرزایی از ایجاد پارک فراشهری در مناطق هشتگانه خبر داد و تصریح کرد: بوستان رضوان در منطقه یک، فاز دو بوستان جوان در منطقه دو، تکمیل بوستان ولایت در منطقه سه، بوستان‌های خضر و زائر و نبی در منطقه چهار، بوستان کوهستانی کوهسار منطقه پنج مهمترین این پارک‌ها است.

مسئول برنامه‌ریزی و کنترل پروژه سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری با تأکید بر اینکه اجرای این طرح سرانه تفرجگاهی شهر را افزایش خواهد داد عنوان کرد: حذف آبیاری تانکری یکی از اقدامات مهم در فعالیت‌های فضای سبز شهر قم بوده که می‌توان گفت از جمله پروژه‌های مهم در مسیر اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی است.

میرزایی با بیان اینکه در سال جاری پروژه توسعه درختان حاشیه معابر با اعتبار ۷ میلیارد تومان، در همه مناطق در حال اجرا است افزود: بخشی از پروژه استفاده از نیروگاه‌های خورشیدی در معابر شهری در سال جاری اجرا شده و اعتبار سال آینده نیز در نظر گرفته شده است.

ایجاد پارک‌های فراشهری در مناطق هشتگانه

میلاذ زارعی با اشاره به اقدامات واحد امور آب سازمان اظهار داشت: مجموع اقدامات در راستای کاهش مصرف آب فضای سبز، بهینه‌سازی و بهره‌وری مصرف آب متمرکز است.

مسئول امور آب سازمان پارک‌ها و فضای سبز شهرداری قم افزود: نظارت روزانه بر اجرای پروژه‌های آب خام، تدوین طرح‌های بلندمدت که منجر به کاهش مصرف آب شرب، تصفیه پساب و طرح جامع آب خام از مهمترین اقدامات این مجموعه است.

وی با اشاره به پروژه‌های انجام شده در سال ۹۶ گفت: اجرای پروژه‌های آبیاری قطره‌ای بوستان ۸۰ هکتاری اسلام‌آباد، بوستان ۳۰ هکتاری غدیر با پیشرفت فیزیکی ۳۰ درصدی، تصفیه فاضلاب ۲۰ لیتر در ثانیه و نیز انتخاب مشاور برای حجم بالاتر تصفیه به عنوان طرح جامعه تصفیه پساب شهر قم، طرح جامع آب خام از مهمترین اقدامات صورت گرفته است.

احداث ۶ بوستان شهری در منطقه یک تا پایان امسال

وحید امیرخانی از احداث ۶ بوستان جدید تا پایان سال ۹۶ در منطقه یک خبر داد و اظهار داشت: افرا، پاسارگاد، اتحاد، ۱۵ خرداد، عمار یاسر و فراشاهی ۶ بوستانی است که تا پایان سال در اختیار شهروندان قرار گرفت.

رئیس اداره فضای سبز منطقه یک به بهسازی ابنیه ۱۰ بوستان دیگر همچون معلم، مهدی، شبینم، شهرک جهاد، فرزانه، بهاره، حکیم و... اشاره کرد و ادامه داد: طی ۶ ماهه دوم سال ۹۶ نیز ۲۲ هزار اصله درخت در سطح منطقه درختکاری و واکاری شده است.

وی با بیان اینکه از ابتدای سال گذشته ۲۶ هزار درخت در سطح منطقه کاشته شده است خاطر نشان کرد: اجرای کمربندی سبز، باغچه‌سازی حاشیه معابر و جدول‌گذاری باغچه‌ها و بوستان‌های منطقه از دیگر اقدامات صورت گرفته در سال ۹۶ بوده است.

امیرخانی از ایجاد ۴۵۰۰ متر باغچه در حاشیه معابر منطقه یک خبر داد و یادآور شد: سال جاری برای توسعه فضای سبز فرعی‌های درجه ۲ که قابلیت ایجاد فضای سبز داشته باشند، ورود می‌کنیم.

توسعه ۹ هکتاری بوستان‌های جنگلی منطقه با کاشت ۳۹ هزار اصله درخت

رسول نادعلی با اشاره به توسعه ۹ هکتاری بوستان‌های جنگلی منطقه با کاشت ۳۹ هزار و ۵۰۰ اصله درخت اظهار داشت: علاوه بر این اقدامات در سال گذشته ۵۷۰۰ متر باغچه در حاشیه معابر ایجاد شده است.

رئیس اداره فضای سبز منطقه دو با بیان اینکه با اجرای ۹ کیلومتر لوله‌گذاری آب خام تاکنون ۸۰ درصد پروژه اجرا شده است عنوان کرد: ساخت پیاده‌رو و باغچه در بوستان جوان نیز در حال اجرا است.

وی خاطر نشان کرد: تا پایان سال ۹۶ عملیات کاشت و توسعه فاز ۲ بوستان انار، بلوار شفیعی و زیر پل ۹ دی نیز انجام شد.

نادعلی با اشاره به اینکه روند اجرای پروژه فضای سبز پل ۹ دی اظهار داشت: عملیات خاک ریزی در این نقطه انجام شده است.

خبر

اسکان موقت ۷۷ هزار زائر نوروزی در استراحتگاه های شهری

تعطیلات که از راه می رسد فرقی نمی کند چه فصلی از سال، شهر قم پرمی شود از جمعیت زائر و مسافری که هنگام گذر از محورهای مواصلاتی که مسیرشان را به قم می رساند چند ساعتی مهمان قمی هامی شوند. برخی مناسبت ها مثل تعطیلات عید، تابستان، نیمه شعبان و... خیلی ها گشت و گذار خود در قم را محدود می کنند به زیارت اماکن مقدسی چون مسجد جمکران یا حرم مطهر، در این زمان ها بوستان ها و فضای آزادی می شود فضایی برای برپایی چادر مسافران. در این میان بوستان ها و پارک های شهری قم یکی از اهداف استراحتگاهی چند ساعتی مسافران و زائران می شود از همین رو مدیریت شهری راطی سال های اخیر بر آن داشته تا از قبل با اقدامی برنامه ریزی شده با ساماندهی بوستان ها و پارک های خاص علاوه بر اقدامات کلی همه بوستان ها آن را برای اسکان موقت و بعضا اضطراری زائران از نظر ایمنی و امنیتی آماده سازی کنند. نوروز امسال نیز بوستان های آماده شده برای اسکان زائران پذیرای بیش از ۱۷۷ هزار نفر بود. سید امیر سامع معاون خدمات شهری و امور اجتماعی شهرداری در چهل و سومین جلسه شورای

اسکان اضطراری آماده سازی شده بود تا در صورت نیاز مورد استفاده قرار گیرد.

وی با اشاره به اینکه بیش از ۳۹ هزار تخته چادر در ایام نوروز در استراحتگاه های سطح شهر مستقر شدند گفت: زیرساخت های مسجد مقدس جمکران نیز باید برای ارائه خدمات مطلوب تر در مناسبت های آینده تقویت شود.

سامع بایبان اینکه در اسکان مسافری شهر باید ظرفیت های استاندارد برای اسکان مسافران اعم از هتل ها، مسافر خانه ها، هتل آپارتمان ها و... داشته باشد تا در طول ایام سال پاسخگوی نیاز مسافران و زائران باشد تصریح کرد: شهرداری داعیه دار اسکان زائران نیست اما اگر برای این موضوع آماده نباشیم شهر مختل می شود از همین رو به ناچار در مناسبت های مختلف آماده سازی چند بوستان به منظور چادر خواب زائران در دستور کار قرار می گیرد.

شهرداری قم از مجموعه خدمات مدیریت شهری در ایام نوروز ارائه کرد. وی با اشاره به اقدامات نوروزی شهرداری در سال ۹۷ اظهار کرد: امسال ارائه خدمات مطلوب به شهروندان و زائران، اطلاع رسانی به زائران، اسکان در بخش هایی که به شهرداری مربوط بود، ارتقای بیاسازی و پاکسازی شهر، بهبود سیمای منظر شهری و... مهمترین سرفصل های تعیین شده برای ایام نوروز تعریف شده بود.

سامع بایبان اینکه امسال ۴ محل اصلی استراحتگاه رسمی در نظر گرفته شد اظهار کرد: بوستان فدک، امام رضا (ع)، بوستان غدیر، پارک کینگ شماره ۴ جمکران و بوستان نیایش از بوستان های اصلی استراحتگاه بود، همچنین دوسوله نیز برای

خبرهای کوتاه

توسعه ۶۰ هکتار بوستان جنگلی منطقه چهار از ابتدای سال

امین الدین مهدی صادقی از احداث ۱۰ بوستان محله ای و بهسازی ۷ بوستان در منطقه چهار خبر داد و اظهار داشت: علاوه بر احداث، ۵۵ هزار متر نیز توسعه بوستان های شهری، میادین و حاشیه معابر در منطقه چهار طی سال ۹۶ انجام شده است.

رئیس اداره فضای سبز منطقه چهار از توسعه ۶۰ هکتاری بوستان های جنگلی در منطقه خبر داد و عنوان کرد: ۶۵ هزار اصله درخت نیز در این منطقه کاشته شده است.

وی با اشاره به اجرای پروژه آب خام در بوستان های عطاران، گلستانه، فردوسی، شهید کریمی، بنفشه گفت: پروژه آبیاری قطره ای نیز در محدوده بوستان ها قدس، کوثر، مرجعیت، زائر و... اجرایی شده است.

صادقی با بیان اینکه از ابتدای سال تا دی ماه ۱۲ هزار متر باغچه سازی در معابر این منطقه ایجاد شده است خاطر نشان کرد: تا پایان سال باغچه سازی ها به ۱۵ هزار متر افزایش یافت.

تکمیل عملیات توسعه فضای سبز بوستان جنگلی ظهور تا پایان سال

هومن محمدی از اجرای پروژه های توسعه ای و کاشت درخت و نهال در بوستان های منطقه پنج خبر داد و اظهار داشت: در توسعه بوستان جنگلی ظهور طی یک سال گذشته بیش از ۱۰ هکتار آماده سازی، خاکریزی، لوله گذاری آب خام و کاشت نهال انجام شده است که این پروژه تا پایان سال تکمیل شد.

رئیس اداره فضای سبز منطقه پنج از تکمیل روند لوله گذاری آب خام در ۴ بوستان منطقه تا پایان سال ۹۶ خبر داد و افزود: در این راستا بوستان آفتاب به مساحت ۲ هزار متر، میدان ال یاسین ۸ هزار متر، بوستان شهید سجودی با ۳۲۰۰ متر و بوستان مساعی منش با ۳۸۰۰ متر عملیات خاکریزی و لوله گذاری آب خام انجام شد.

به گفته وی، از ابتدای سال ۹۶ بیش از ۷۰۰۰ متر باغچه سازی در این منطقه انجام شده است.

احیای باغچه های تخریب شده در معابر اصلی و فرعی شهر

وحید زارعی با اشاره به طرح احیای باغچه های تخریب شده در معابر اصلی و فرعی شهر اظهار داشت: برخی از مغازه داران و مالکان ساختمان های مسکونی با تخریب باغچه های معابر و ایجاد پل راهی برای تردد خودروهای خود به پیاده رو ایجاد می کنند که اقدامی غیر قانونی است.

مسئول واحد باغات و حفظ اشجار سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری افزود: حدود ۷۰ درصد پل های سطح شهر بدون مجوز توسط شهروندان برای تردد خودروها به پارکینگ یا پیاده رو ایجاد شده در حالی که بسیاری از مالکان مغازه ها یا منازل مسکونی نیازی به ایجاد پل در مناطق مربوطه ندارند.

وی خاطر نشان کرد: در طرح احیای باغچه های تخریب شده سطح شهر بازرسی های مستمری در همه خیابان های فرعی و اصلی انجام می شود که طی آن با توجه به آثار باغچه های تخریب شده نقاط مورد نظر شناسایی و ضمن اخطار به مالکان در صورت عدم احیای باغچه با همکاری شهرداری منطقه پل ها جمع آوری و باغچه احیا می شود.

گفتگوی خواندنی نارون با شاعر ترانه های ناصر عبداللهی

«بهت نگفتم تا حالا این که چقد دوست دارم اما حالا بهت می گم بی تو دارم کم میارم» آهنگ و صدای ماندگار مرحوم ناصر عبداللهی در سالیان گذشته که این روزها به نوستالژی شیرین تبدیل شده است اما شاید کمتر کسی بداند که اشعار آهنگ های ماندگارش را یکی از شعرای خوش ذوق شهر خودمان سروده است، «شایا تجلی» شاعر ۴۰ ساله، کسی که در کنار همه هنرهای شاعرانه اش دستان خوش ذوقی هم برای پوشاندن لباس سبز بر تن خانه های کوچک شهر دارد، او شعر می گوید، درس می خواند، کار می کند اما مهمترین دغدغه اش رابرتولید و عرضه گل و گیاه قرار داده است. این شاعر جوان که دوران دبستان را

در مازندران گذراند دوره متوسطه را در مدرسه های علمیه گذراند و بعد هم وارد محیط دانشگاه شد. به گفته خودش حدود ۱۶ سال پیش وارد وادی ادبیات شد، دامنه علایقش اما به گل و گیاه هم فزونی یافت تا آنجا که وقتی به قم آمد و اقلیم قم را دید جای خالی آن را احساس کرد. تجلی معتقد است: مردم به فضای سبز علاقه مند هستند و این

رامی توان به گرایش مردم برای حضور در فضای سبز دید. آب و هوای قم سبب شده که مردم کمتر اقبال به نگهداری از گل و گیاه را داشته باشند. این سال ها که فضای سبز بیشتر شده علاقه مردم هم به تبع آن زیادتر شده است. همین موضوع سبب شد تا آستین همت بالا بزنم و وارد این گود شوم. این تولید کننده و عرضه کننده گل و گیاه با اشاره به اینکه گل و گیاه خود را در بازارهای روز عرضه می کند و از همه قشر هم مشتری دارد، می گوید: یکی از لذت بخش ترین کارها برایم این است که روش نگهداری گل و گیاه را برای مردم توضیح بدهم، علاقه مردم این لذت را صدچندان می کند. همه تلاشم را می کنم که به خوبی به خوبی اطلاعات لازم را به مردم منتقل کنم. اگر کسی گل ببرد

و موفق نشود باز هم همان گل را می دهیم تا نگهداری از گل و گیاه را یاد بگیرند. او ادامه می دهد: پرورش گل و گیاه چند مرحله دارد، این اتفاقات همه بسیار آرامش بخش هستند. لذت وافر در نگهداری از گل و گیاه همینکه مردم وارد این وادی می شوند جالب است، بایاد این فرهنگ را در جامعه فراگیر کنیم که همه خانه ها گلخانه شوند. تجلی به فعالیت های شاعرانه اش اشاره می کند، اینکه طی سال های گذشته ده ها و شاید صدها ترانه ای سروده که خوانندگان برجسته کشور آن را خوانده اند و در ادامه از روند پیشرفتش در عرصه شعر و شاعری می

گوید: سال ۸۰ وارد ادبیات شدم که اساتید خوبی در این زمینه به من کمک کردند، با تمرین و ممارست زیاد نوشتن را آغاز کردم. اگر پیشرفتی در این زمینه هم دارم از کمک اساتید و دوستان دلسوز است. همان زمان وارد عرصه ترانه س را بی شدم. کتاب هایم تا سال ۸۵ به بیش از ۱۵ جلد رسید. همان زمان با فیتیله ای ها آشنا شدم، و به سمت کتاب های کودکان رفتم. هر هفته برنامه داشتیم. در بخش بزرگسال هم خواننده های بزرگی در این زمینه همکاری داشتیم، الان در کنار تحصیل ترانه س را بی هم دارم.

این شاعر و هنرمند با بیان اینکه معتقدم با هیچ می توان کار کرد، انگیزه، عشق، اعتماد به نفس است که انسان را به بالندگی می رساند یاد آور می شود: وجود هر گلدانی در خانه تاثیر مستقیمی در افزایش آستانه صبر شهروندان و فضای سبز حضور بهینه ای در زندگی انسان دارد، کسانی به سمت خرید گل می آیند که با کمترین هزینه عشق را به خانه شان می برند، آن هایی که به زندگی کاسب ما پانه نگاه می کنند به سمت گل و گیاه نمی آیند. مردم هنوز برای زیبا شدن زندگی اقبال دارند. او خاطر نشان می کند: کار ما حضور در بازار روزهاست، همه قشر برای عرضه محصولات خود ورودی کنند که برخی در عرضه محصول خود ضعیف هستند، اوایل برای عرضه گل و گیاهم زمینه خوبی نیاز داشتیم اما امکان فراهم کردن جان بود، وقتی انگیزه و مباحث را برای شهرداری منطقه بیان کردم جای مناسبی در اختیارم گذاشتند، فروشنده ها و مردم من را فروشنده نمی بینند ما با هم دوستیم، پاسخ های صبورانه اش به مشتری ها سبب شده تا موقع حضورش همیشه در حلقه ای از گل و گیاه دوستان باشد، تجلی می گوید: همه آدم ها در مواجهه اول می گویند همه گل و گیاه ما خراب می شد شما چکار می کنید که گل و گیاه شما خراب نمی شود؟ به مرور مشتری ها آنقدر به نگهداری گل و گیاه مسلط می شوند که مشتری های جدید را آموزش می دهند و این لذت بخش ترین تجربه است. او می گوید این آموزش ها را تا جایی ادامه می دهیم که فرهنگ نگهداری گل و گیاه در شهر فراگیر شود و ادامه می دهد: من معتقدم برای اینکه بچه ها احساس مسئولیت پذیری داشته باشند از گل و گیاه نگهداری کنند، گل موجود زنده است. اعتقاد داریم به کودکان گل بدهیم و مراقبت آن را به بچه ها بسپاریم. گل هایی که عرضه می کنیم نگهداری سختی ندارند و کودکان در همه سنین می توانند از آن نگهداری کنند این احساس مسئولیت در آینده به بچه ها آرامش و روان سالم در بزرگسالی می دهد.

استراحتگاه‌های نوروزی آماده در قالب ۷ استراحتگاه اصلی

**بوستان جنگلی نرجس (کمپ کمکی)
منطقه ۵**

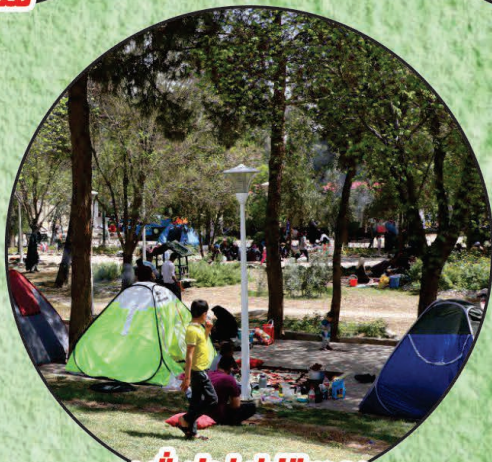
**بوستان فدک
منطقه ۳**

**بوستان هاشمی (کمپ کمکی)
منطقه ۱**

**بوستان
بلوار غدیر**

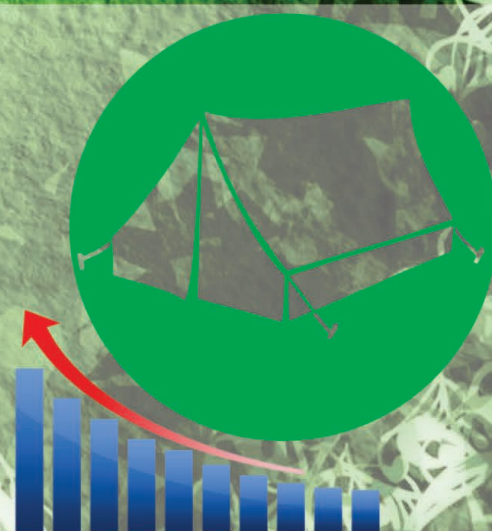
**بوستان نیایش
منطقه ۲**

**بازدید مستمر و شبانه روزی کارشناسان
از کمپینگ‌های اسکان در ایام نوروز
بیش از ۴۸۰۰ نفر ساعت**

**استقرار چادر خواب در استراحتگاه
یکی از امکاناتی بود که نوروز امسال به صورت
که در یک آمار مقایسه ای نشان
در سال ۱۳۹۶ تعداد ۱۵۴۳۴ تخته چادر و در سال
در بوستانها مستقر شده که نشان دهنده افزایش بیش
در ایام نوروز امسال بیش از ۱۷۷ هزار نفر در استراحتگاه**

ده سازی شده در ایام نوروز
و ۲ کمپینگ کمکی بود:

بوستان مهدی،
کمربندی امام علی (ع)، منطقه ۱

بوستان امام رضا (ع)
منطقه ۲

پارکینگ شماره ۴ مسجد مقدس جمکران
منطقه ۵

بوستان غدیر
منطقه ۸

بوستان علوی
منطقه ۴

آماده سازی ۳۱۵ بوستان ویژه روز طبیعت
از دیگر اقدامات سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری
در ایام نوروز بوده است

گاه های نوروزی

متمركز در ۷ بوستان انجام شد

ان می دهد

۱۳۹۷ تعداد ۳۹۰۹۶ تخته چادر

ز ۵۵ درصدی استقرار چادر خواب است.

گاه های نوروزی شهر قم اسکان یافتند

۱۳۹۷

تخته چادر ۳۹۰۹۶

۱۳۹۶

تخته چادر ۱۵۴۳۴

جشنی برای قدردانی از خادمان فضای سبز شهر

یکی از برنامه های اصلی در هفته درختکاری جشنی بود که با حضور آیت الله سعیدی امام جمعه قم و جمعی از مدیران و مسئولان شهرداری و استان در بوستان ۱۱ هکتاری ظهور برگزار شد.

آیت الله سعید محمد سعیدی با تاکید بر اینکه توسعه فضای سبز و کاشت درخت شعبه ای از کوثر فاطمی است اظهار داشت: در روایتی از ائمه اطهار (ع) آمده که انسان کاری زیباتر و بهتر از کاشتن درخت انجام نداده است، امام علی (ع) نیز در کنار تمام فعالیت هایی که انجام می دادند نسبت به کاشت درخت اهتمام داشتند که نشان از اهمیت این موضوع و لزوم غرس درخت توسط فرد دارد.

سید امیر سامع نیز در این مراسم با اشاره به اینکه شهر قم به صورت ویژه ای نیازمند توسعه فضای سبز است، اظهار داشت: در سال ۹۴ سرانه فضای سبز شهر قم حدود ۱۵,۶ مترمربع بوده است که امروزه با اقدامات مطلوب شهرداری قم به ۱۸,۹ مترمربع افزایش یافته است.

وی با بیان اینکه توسعه بوستان ها در شهر قم مورد توجه ویژه ای قرار گرفته است، عنوان کرد: شهرداری قم در سال جاری اقدامات بسیاری در راستای توسعه فضای سبز شهری و توسعه بوستان ها انجام داده که توسعه بوستان معصومیه، توسعه فضای سبز در حاشیه بزرگراه امیر کبیر، کاشت ۱۳ هزار اصله درخت در حاشیه بزرگراه امام علی (ع) و کاشت ۱۱ هزار اصله درخت در مناطق پارک ها تنها بخشی از این اقدامات است. معاون خدمات شهری و امور اجتماعی شهرداری قم با اشاره به اینکه شهرداری قم از آخرین دستاوردهای علمی در حوزه فضای سبز استفاده می کند، مطرح کرد: شهرداری قم در سال آینده نیز طرح ها و برنامه های ویژه ای را دنبال می کند که توسعه بوستان ولایت، توسعه بوستان در شهرک قدس و توسعه بوستان در حاشیه بزرگراه آیت الله بروجردی از جمله این پروژه ها است.

وی از طرح مطالعاتی آب فضای سبز قم و دریافت اعتبارات استانی یاد کرد و گفت: طرح هایی مانند طرح تصفیه مجدد پساب، طرح مطالعاتی گونه های مناسب اقلیم قم و تشکیل شورای علمی در پارک ها از اساتید در شهرداری قم دارای اهمیت بسیاری هستند که در سال جاری بخشی از آن ها اجرایی و بخش دیگر در سال آینده دنبال می شود.

سامع با اشاره به اینکه در سال جاری حدود ۹۰ پروژه آب رسانی با اعتبار ۱۰ میلیارد تومانی به بهره برداری رسیده است، خاطر نشان کرد: فعالیت شهرداری قم در قسمت های مختلف طولی شهر موجب افزایش ۸۴ کیلومتری فضای سبز در این قسمت ها شده است. در پایان این مراسم نیز از ۲۰ تن از خادمان فضای سبز تجلیل به عمل آمد.

برگزاری دومین نمایشگاه گل و گیاه قم

برگزاری دومین نمایشگاه گل و گیاه و تجهیزات باغبانی یکی از برنامه های محوری هفته درختکاری بود که از ۱۴ تا ۱۸ اسفندماه در محل نمایشگاه های دائمی استان از ساعت ۱۶ تا ۲۲ پذیرای بازدیدکنندگان و علاقمندان بود. این نمایشگاه با حضور ۵۰ شرکت تولیدکننده گل و گیاه برجسته مازندران، گیلان، گلستان، اصفهان، تهران، کرج، محلات، اراک و همدان در کنار تولیدکنندگان قمی برگزار شد که در آیش از ۱۰۰۰ گونه گل و گیاه طبیعی در معرض دید علاقمندان قرار گرفت. از جمله نمونه های مورد توجه بازدیدکنندگان گل های تزئینی، آپارتمانی و باغچه ای و دارویی بود، همچنین در کنار عرضه گل و گیاه، تجهیزات و ادوات باغبانی نیز در این نمایشگاه در اختیار علاقمندان قرار گرفت و غرفه داران با سطح اطلاعاتی بالا در زمینه گل و گیاه پاسخگوی سوالات بازدیدکنندگان در زمینه گل و گیاه بودند. به گفته برگزارکنندگان هدف از برگزاری این نمایشگاه پیوند زندگی مردم با گل و گیاه به ویژه نمونه های آپارتمانی بود که راهکاری برای فرهنگسازی و نگهداری فضای سبز در محل زندگی است.

اجرای ویژه برنامه های هفته درختکاری

از توزیع رایگان نهال تا برگزاری جشن بزرگ درختکاری

ورزشی شهرداری تا ۲۵ اسفندماه در مدارس شرکت داشتند. وی با اشاره به راه اندازی پوشش مردمی "درخت دوستی نشان" تصریح کرد: هدف از اجرای این پوشش مشارکت شهروندان در حوزه حفظ، نگهداری و توسعه فضای سبز و جذب مشارکت مردم در کاشت نهال است که براساس آن شهروندان با عضویت در این پوشش می توانند سهمی در توسعه فضای سبز بوستان های جنگلی داشته باشند، شهروندان برای عضویت در این پوشش با ارسال واژه "درخت" را به سامانه پیامکی ۳۰۰۰۱۳۹۷ ارسال علاوه بر عضویت مشخصات درختی که به نام آن ها کاشته شده را دریافت کردند. وی از راه اندازی سامانه ارتباطات مردمی سازمان در آینده نزدیک خبر داد و گفت: این سامانه به شماره ۳۰۰۰۱۳۹۷ پاسخگوی شهروندان در زمینه های مختلف هرس، جابجایی، کلینیک گیاه پزشکی و درخواست های مردمی برای کاشت نهال است.

شهر اجرا شد، برگزاری نمایشگاه گل و گیاه با حضور ۱۱۰ تولیدکننده از سراسر کشور در هفته درختکاری نیز یکی از برنامه هایی بود که با استقبال چشمگیر مردم همراه شد. مسؤل فرهنگ و ارتباطات سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری به اجرای جشن بزرگ درختکاری در بوستان ۱۱ هکتاری ظهور با حضور مدیران شهرداری و استان اشاره کرد و افزود: برگزاری جشنواره هنر و طبیعت در سه شاخه شعر، فیلم کوتاه و داستان نیز برنامه ای بود که با مشارکت یکی از سمن ها برگزار شد. مختاری با اشاره به حضور هنرمندان و ورزشکاران برجسته کشور در برنامه های هفته درختکاری یادآور شد: مهران رجبی و حسن زاده مرد سال فوتسال آسیا از جمله افرادی بودند که در برنامه های هفته درختکاری

محمدجواد مختاری با اشاره به اقدامات صورت گرفته در هفته درختکاری اظهار داشت: کاروان توزیع نهال در نقاط مختلف سطح شهر توقف و عرضه نهال در بین شهروندان داشتند. مسؤل فرهنگ و ارتباطات سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری قم در ادامه به دیگر برنامه های هفته درختکاری اشاره کرد و ادامه داد: راه اندازی غرفه های عرضه نهال در مناطق هشتگانه، اجرای پوشش مردمی درخت دوستی به همراه عرضه ۷۰ هزار اصله نهال از مهمترین اقدامات در هفته درختکاری بود. وی آموزش فرهنگ شهروندی در حوزه فضای سبز را از دیگر برنامه های هفته درختکاری برشمرد و تصریح کرد: این برنامه با مشارکت سازمان فرهنگی

درختکاری طلاب

در سال های اخیر که درختکاری در بین شهروندان نیز به امری مقبول و جذاب تبدیل شده اقشار مختلف مردم با برنامه ریزی های مدیران شهری با خودجوش در این امر پسندیده مشارکت پررنگ دارند. یکی از اقشار پیشرو در امر درختکاری در سال جاری طلاب بودند که در مراسمی به نام «درختکاری طلاب» با تاسی به روحانی شهید مدافع حرم «حجت الاسلام محمود تقی پور» به همراه خانواده با حضور در بوستان ولایت جلوه زیبایی در حمایت از فضای سبز رقم زدند.

حفظ محیط زیست و توسعه فضای سبز اولویت عمل شهروندان و مسئولان است

در حاشیه نماز جمعه نیز آیت الله علیرضا اعرافی مدیر حوزه های علمیه سراسر کشور و امام جمعه قم نیز با کاشت نهال همراهی خود در حمایت از این سنت حسنه نشان داد با تاکید بر لزوم توجه شهروندان و مسئولان به توسعه فضای سبز اظهار داشت: یکی از اصول اساسی که باید در کشور رعایت شود حفظ خاک، آب، محیط زیست است که به عنوان امر مستحب تلقی نمی شود بلکه واجب شرعی مشترک بین همه مردم و مسئولان است.

امام جمعه قم افزود: استان در دهه اخیر با مشکل گرد و غبار و مشکلات دیگر در حوزه منابع طبیعی مواجهیم که در این زمینه مردم و مسئولان باید درختکاری، حفظ منابع طبیعی و محیط زیست را در اولویت قرار دهند.

وی خاطر نشان کرد: شهرداری در سال های اخیر گام های خوبی در زمینه درختکاری و توسعه فضای سبز داشته که شایان تقدیر است.

اجرای تئاترهای خیابانی با موضوع فضای سبز

کاروان توزیع نهال

یکی از ابتکارات سازمان پارک ها و فضای سبز شهرداری در هفته درختکاری کاروانی بود که با هنر نمایی جمعی از هنرمندان سازمان فرهنگی، هنری و ورزشی شهرداری و تردد در مسیرهای مشخص شهر هفته درختکاری را به قلب شهر و محلات بردند تا شهروندان هم مشارکت فعالی در پوییش «درخت دوستی بنشان» داشته باشند. میدان شهید محلاتی، بلوار ۱۵ خرداد، میدان جهاد، بلوار شهید نواب صفوی، بلوار شهید نواب صفوی، میدان شهرداری، میدان آزادگان، خیابان امام (ره)، تقاطع کیوانفر، خیابان آیت الله کاشانی، میدان توحید، بلوار جمهوری، خیابان شهید صدوقی و... از جمله مسیرهایی بود که این کاروان در آن تردد داشت.

توزیع ۷۰ هزار نهال رایگان در مناطق هشتگانه

در کنار همه فعالیت های صورت گرفته در هفته درختکاری از جشن و پوییش گرفته تا کاروان توزیع نهال امابرای دسترسی هر چه بیشتر شهروندان برای مشارکت در درختکاری جایگاه هایی در مناطق هشتگانه تعبیه شده بود که کار توزیع رایگان نهال را عهده دار بودند. جایگاه هایی که در روزهای ۱۵ تا ۲۰ اسفند همه روزه از ساعت ۱۰ تا ۱۲ بیش از ۷۰ هزار نهال در اختیار شهروندان و علاقمندان به درختکاری قرار داد.

بوستان هاشمی در منطقه یک، میدان نبوت در منطقه دو، میدان آزادگان در منطقه سه، بوستان ساحل در منطقه چهار، میدان ولیعصر در منطقه پنج، بوستان شهریار در منطقه شش، بوستان شهید رجایی در منطقه هفت و بوستان شهداری گمنام در منطقه هشت محل های استقرار این جایگاه ها برای عرضه رایگان نهال بود.

چگونه یک باغ ایتالیایی بسازیم؟

محسن رحیمی اتابک

اجرای سبک ایتالیایی در باغ:

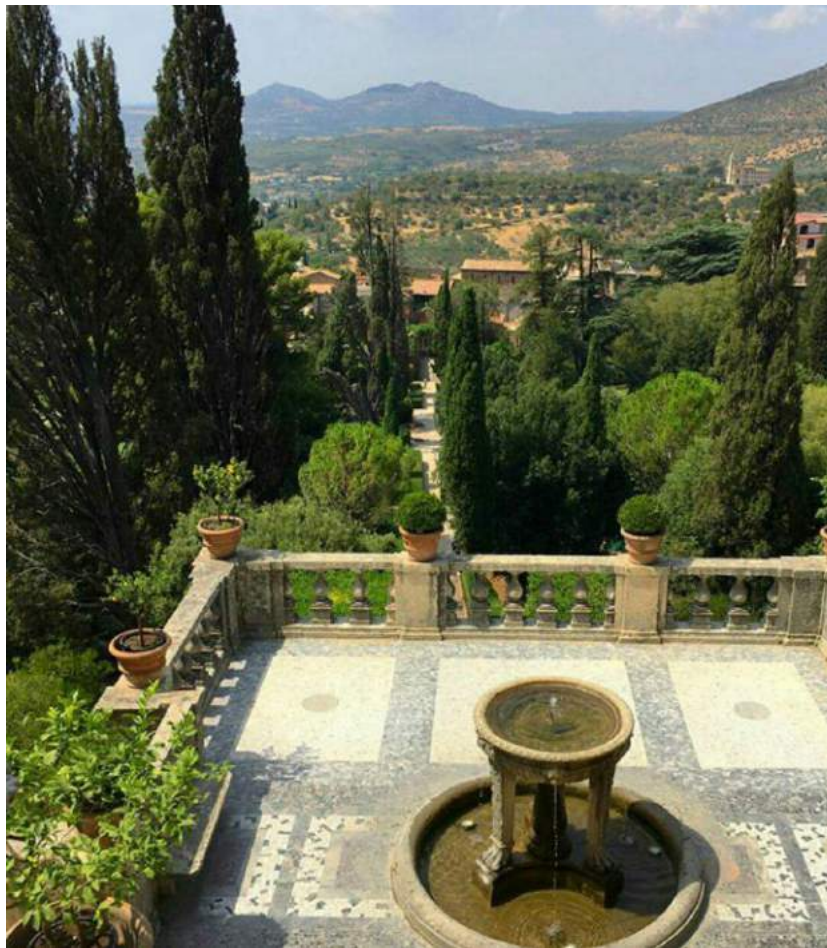
آب: برای ایتالیایی کردن باغ خود حتما باید از آب استفاده کنید. حوضچه آب را با سنگ مرمر بپوشانید. حوض خود را با یک مجسمه کلاسیک یا المان فلورانس تزئین کنید. نقاشی های دیواری: رومی های باستان دارای باغ های بسیار زیبا و چشم نوازی بودند و بسیاری از آثار معماری آنها در زیر خاکسترهای آتشفشانی شهر پومپئی مدفون شده است. در باغ های ایتالیایی، از نقاشی هایی در مورد مزرعه و درختان انگور روی دیوارهای باغ استفاده می شود. شما هم برای اجرای سبک ایتالیایی در باغ خود یک نقاشی کلاسیک و زیباروی یکی از دیوارهای حیاط خلوت یا نشیمن بکشید. برای افزایش یادآوری ایتالیا، از طرح هایی نظیر خرابه های رومی، برداشت انگور، انعکاس درختان سرودر یک رودخانه کوچک استفاده کنید. در حقیقت، بسیاری از طرح های رنسانسی وجود دارند و می توانید به راحتی آنها را در دیوار خود کپی کنید.

ستون ها، خرابه ها و مجسمه ها:

مهم ترین ویژگی هنری برای باغ های ایتالیایی استفاده از ستون، مجسمه و خرابه در بین گیاهان است. یک ستون تخریب شده و پوشیده شده در پیچک ها، مجسمه زنی با کوزه و جامی در دست یا سرباز یا گلاباتوری در مسیر ورودی باغ که به مهمانان خوش آمد می گوید. البته، طراحی باغ به خودی خود می تواند تلاشی هنرمندانه باشد. نقشه برداری از کل باغ در یک الگوی هندسی یکی از ویژگی های اصلی باغ های رنسانسی ایتالیایی است. حفاظت و نگهداری از چنین طرح هایی پیچیده و دشوار است، اما اجرای آنها در باغ ویژگی خاصی به باغ شما می دهد.

دیگر تزئینات باغ که تحت تاثیر سبک ایتالیایی قرار دارند عبارتند از ساخت یک غرفه در باغ با طراحی ونیزی یا فلورانس و ساخت گلخانه ای به سبک ایتالیایی در گوشه ای از باغ. فواره، کلاه فرنگی و حتی حصارهای چوبی باغ رانیز می توان با طرح های ایتالیایی ساخت. برای افزایش حس ایتالیایی در باغ خود، ساخت یک باریکیوی پیتزا در فضای باز رانیز فراموش نکنید. در کنار آن می توانید محوطه ای را به کاشت گوجه، فلفل دلمه، پیاز و ریحان اختصاص دهید که از مواد ضروری در پخت پیتزاهای ایتالیایی است.

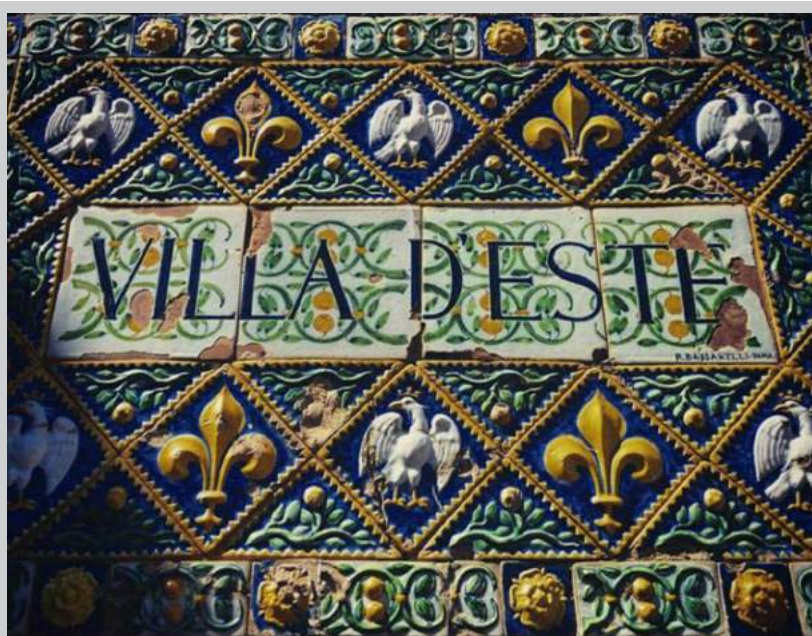
عمیق ترین احتیاج بشری همان یکی شدن با طبیعت است. از آنجایی که ماهیت فکری و احساسی بشر دور از طبیعت نیست لذا برای نزدیک شدن به آن و گریز از ارتفاعات آسمان خراش ها، آهن ها و تجملات مصنوعی، سعی داشته نمونه هایی خرد شده و کوچک از طبیعت آزاد را در کنار خود محلق و نگهداری نماید. ایجاد باغ و باغچه یکی از نمونه های مشهود برای همجواری طبیعت با زندگی ماشینی است.

یکی از موارد چشمگیر باغ های ایتالیایی هستند، انواع باغ های ایتالیایی راهنمایی در قرن پانزدهم و شانزدهم برای احداث باغ ها و پارک ها در اروپا باشد که نوعی گسترش فرهنگ و خصوصیات ایتالیایی رانشان می دهد. از این تاریخ به بعد، در انواع طرح های باغ های انگلیسی و فرانسوی بخوبی رد پای سلیقه افکار ایتالیایی ها و هنر طراحان آن باقی است

سبک باغسازی ایتالیایی (رومی):

بطور کلی باغ های ایتالیایی ترکیبی از مجموعه درختان زینتی و پوشش هایی از گیاهانی مانند مورد و شمشاد بوده است. در این باغ ها سنگ ریزه ها انواع صدف های دریایی را برای تزئین بکار می برند و بتدریج در طول تاریخ کاربرد مجسمه ها در باغ ها و پارک ها و اطراف قصرها مرسوم شد. این باغ ها دارای وسعت زیاد، تراس بندی، بنوعی متاثر از سبک های معماری با مجسمه ها درختان و درختچه های دائمی و گلکاری حاشیه ای بوده است.

افرادی که تمایل به اجرای سبک ایتالیایی در باغ خود دارند، گزینه های معماری زیادی در اختیار دارند. هرگز یک سبک ایتالیایی واحد وجود ندارد. ایتالیا مناطق متعددی دارد که هر یک دارای ویژگی و سبک خاص معماری هستند. باغ های ایتالیایی نه تنها تحت تاثیر آب و هوا بلکه دوره های تاریخی نیز قرار دارند. به عنوان مثال، سبک های رومی و رنسانس از گزینه های اجرای سبک ایتالیایی در باغ است. ایتالیا از الهامات زیادی در طراحی معماری خود استفاده می کند. از نقاشی های دیواری شهر پومپئی تا کاشی و سنگ های مرمر کلاسیک در ایوان های رومی، راه های زیادی برای اجرای سبک ایتالیایی در باغ شما وجود دارد. چه بخواهید یک حیاط خلوت کوچک را دکوراسیون کنید یا چشم انداز ویلای بزرگ خود را تغییر دهید، امکان اجرای این سبک با هر بودجه ای وجود دارد.

زامیفولیا

گیاه آپارتمانی بسیار مقاوم و زیبا

ریحانه مهدوی صفت

اگر به دنبال یک گیاه بسیار مقاوم و بی دردسر و در عین حال شیک و زیبا برای منزل یا اداره خود هستید، من گیاه «زامیفولیا» را به شما پیشنهاد می‌کنم. «زامیفولیا» گیاهی است که به راحتی در شرایط کم نور آپارتمان و اداره دوام آورده و بابرگهای براق و جذابش، زیبایی بصری فوق العاده‌ای از خود به نمایش می‌گذارد ضمن اینکه به علت ماده سمی ویژه‌ای که در برگهایش دارد، آفت خاصی به آن حمله نمی‌کند!!

گیاه زامیفولیا با نام علمی *Zamioculcas zamiifolia* از خانواده *Araceae* می‌باشد. زادگاه این گیاه همیشه سبز و کم توقع، شرق آفریقا و از این رو نام جواهر زنگبار نیز به آن داده شده است. ارتفاع معمول آن ۶۰-۹۰ سانتیمتر است و برگ‌های جذاب آن دلیل نگهداری این گیاه در آپارتمان است. زامیفولیا دارای ریزوم‌هایی (ساقه‌های زیرزمینی) متراکم و غده‌ای شکل است و رشد ریزوم‌ها در خاک موجب تولید برگ‌های جدید در بالای خاک می‌شود.

از نام‌های انگلیسی این گیاه می‌توان به *Eternity plant Zanzibar* و *ZZ Plant aroid plant, fat boy* اشاره کرد. تمامی قسمت‌های این گیاه دارای ماده اکسالات کلسیم است و در صورت مصرف شدن می‌تواند مشکلاتی برای پوست و یادستگاه گوارشی ایجاد کند. به همین دلیل هنگام کار کردن با این گیاه بهتر است دستکش به دست کنید و آنرا دور از دسترس کودکان و یا حیوانات خانگی قرار دهید.

نیازهای محیطی

آبیاری:

زامیفولیا از جمله گیاهانی است که بیشتر از وجود آب اضافی در محیط اطراف ریشه آسیب می‌بیند تا از خشکی خاک. وجود آب اضافی ابتدا موجب رنگ زرد قهوه‌ای برگ‌ها، ریزش آنان، پوسیدگی ساقه‌های زیرزمینی و در نهایت از بین رفتن تمامی گیاه خواهد شد. بنابراین بهتر است در فاصله بین دو آبیاری، خاک تا عمق ۵ سانتی متری خشک باشد. هیچوقت زامیفولیا را سیراب نکنید و همیشه برای رفع عطش به آن آب بدهید! این بهترین روش آبیاری زامیفولیا می‌باشد.

نور:

زامیفولیا در سایه خوب رشد می‌کنند اما کمی نور باعث طراوت بیشتری برای این گیاه خواهد شد. اما نور دادن باید منظم باشد، اگر مکان شما پر از نور است مراقب باشید که نور مستقیم آفتاب به گیاهان برخورد نکند زیرا موجب سوختن حاشیه و نوک برگ‌ها و در موارد شدید ریزش برگ‌ها می‌شود. نور کم محیط مشکل خاصی را برای این گیاه ایجاد نمی‌کند.

دما:

این گیاه بهترین رشد خود را در دمای ۲۶-۱۸ درجه سانتیگراد انجام می‌دهد و دمای ۱۵ درجه سانتیگراد حداقل دمای مناسب برای نگهداری زامیفولیا است. توجه کنید زمانی که دما به کمتر از

۱۰ درجه برسد برگ‌های گیاه بسیار کم رنگ خواهند شد و در دمای صفر درجه گیاه به طول کل از بین خواهد رفت.

تکثیر:

تکثیر این گیاه با قلمه برگ و تقسیم ریزوم امکان پذیر است، متداول ترین روش تکثیر این گیاه تقسیم کردن بوته و ریزوم‌هاست. در صورت تکثیر با قلمه، به دلیل رشد آهسته، چند ماه زمان نیاز است.

آفات و بیماری‌ها:

به دلیل دارا بودن مواد سمی، آفت خاصی ندارد، اما مستعد پوسیدگی ریشه ناشی از آبیاری زیاد می‌باشد و در صورتی که در آبیاری گیاه دقت شود پوسیدگی ریشه و ریزوم هم نخواهد داشت.

خاک:

نیاز به زهکشی قوی خاک و گلدان دارد. در بستری حاوی ۵۰٪ شن و ماسه شسته شده و یا پرلیت، ۲۰٪ ورمی کمپوست و ۳۰٪ پیت ماس به خوبی رشد می‌کند. خاک ویژه کاکتوس به دلیل زهکشی قوی، بستر مناسبی برای رشد آن می‌باشد.

کود:

زیاد به تغذیه مصنوعی نیازی ندارد. سالی دو تا سه بار با کودهای محلول تغذیه شود.

شوند کاملاً برجسته هستند. این لکه در واقع سپر این آفت می‌باشد. در زیر سپرها حشرات مکنده‌ای وجود دارند که از شیر گیاه شمتغذیه می‌کنند و در زیر همین سپرها تخم‌ریزی می‌کنند. اگر در فصل بهار و تابستان با دست بر روی این سپرها کشیدید و لکه‌های خونی مشاهده کردید یعنی آفات در زیر سپرها وجود دارند.

درمان و پیشگیری:

- ۱- دقت در خرید گیاه سالم
- ۲- جدا کردن گلدان مبتلا از بقیه گیاهان
- ۳- حذف فیزیکی آفت از روی شاخ و برگ با کمک پارچه نرم مرطوب یا هر وسیله مشابه
- ۴- استفاده از سموم سیستماتیک برای مقابله با این آفت چرا که این آفت به خاطر زرهی که دارد در برابر سموم تماسی مقاوم است.

سید سعید علامه موسوی

نگهداری از گیاهان در منزل یا محل کار اگر چه زیبایی بصری و نشاط را به همراه دارد اما این موجودات زنده و زیبایی بخش مراقبت‌های ویژه‌ای نیز دارند. شاید بارها دیده باشید که گیاهان شما در برهه‌هایی شادابی قبل را ندارند و یا مشکلات ظاهری در آن‌ها ایجاد شده است. یکی از مواردی که می‌تواند سلامت گیاه شما را به مخاطره بیندازد نوعی آفت به نام «آفت سپردار» است. گیاهانی که به آفت سپردار آلوده می‌شوند ضعیف شده و برگ‌های جدید آنها رنگ پریده می‌شود. در نهایت هم این آفت باعث ریزش برگ‌ها خواهد شد. این آفت بیشتر بر روی گیاهانی که برگ‌های ضخیم داشته و یا شاخه‌های چوبی دارند دیده می‌شود. گیاهانی مانند یاس، سنجد، زینتی، بنجامین، شمشاد، شفلرا، نخل زینتی به این آفت دچار می‌شوند. گونه‌های سپردارها به شکل‌های متفاوت وجود دارد. لکه‌های گرد، بیضی و کشیده بر روی گیاه دیده می‌شوند که اگر با دست لمس

آفات سپردار

صاحب امتیاز: سازمان پارکها و فضای سبز شهرداری قم
مدیر مسول: پیام جوادیان
سر دبیر: محمد جواد مختاری
گروه تحریریه: زینب حیدری، ریحانه مهدوی صفت، محمد باقر قربانی

طراحی و صفحه آرایی: محمدرضائی
عکس: محمد حسین علیزاده، محمد رفیعی موحد
عکس روی جلد: بلوار بهار - عکاس: محمد جواد عباسی

برگزیدگان مسابقه عکس شهروندی درخت دوستی

کریم طلوعی

زهرا مغزی

حسین قاسمی

نعیمه انتظار

سیده صبا بشیری

فراخوان مسابقه عکاسی شهروندی با تلفن همراه

درخت دوستی

محورهای مسابقه:

- ارتباط کودکان با فضای سبز
- خانواده و بوستانهای شهری
- مشارکت مردم در نگهداری فضای سبز
- فضای سبز در خانه و محیط کاری
- روز درختکاری و کاشت نهال

مهلت ارسال آثار تا تاریخ ۱۵ فروردین ماه ۱۳۹۷
برای شرکت در مسابقه کده فرستادن را به شماره پستی ۰۰۱۳۹۷ ارسال کنید

احمد عبدی

اکبر قاضی

حمزه درودگر

محمد رفیعی موحد

ابوالقاسم قویعهد